

Voortgangsrapportage 2025

VIPNL – VeenweideSloot van de Toekomst

VOORTGANGSRAPPORTAGE 2025 VIPNL VeenweideSloot van de Toekomst

Periode	1 januari 2025 t/m 31 december 2025
Verplichtingsnummer LVVN Projectnummer STOWA	1400013466 501.004
Betreft	Voortgangsrapportage 2025 VeeST
Datum oplevering	februari 2026
Uitvoerende partijen	Veenweiden Innovatiecentrum (VIC), NMI, Floron, Waternet, ORG-ID

FINANCIERS

De financiers van VIPNL Veenweidesloot van de Toekomst zijn het Ministerie van LNVN en STOWA.

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

stowa

Inhoud

Voortgangsrapportage VeeST	4
Inleiding	4
Voortgang uitvoering	5
Verzoek tot wijziging looptijd VeeST	5
Financiële resultaten	6
Vooruitblik	6

Voortgangsrapportage VeeST

Inleiding

Binnen het project 'VeenweideSloot van de Toekomst', afgekort VeeST, onderzoeken we hoe een aangepast (innovatief) beheer kan bijdragen aan het toekomstbestendig maken van veenweidesloten. De Veenweidesloot van de Toekomst levert meerwaarde voor landbouw, biodiversiteit en klimaat, en met aangepast beheer worden problemen als erosie en baggeraanwas beperkt – ook als waterpeilen hoger en flexibeler worden. In de periode 2023 tot 2026 onderzoeken we op grootschalige en systematische wijze hoe beheer van sloten en oevers samenhangt met flora, met waterkwaliteit en met de stabiliteit en agrarische gebruikswaarde van oevers. Beheer omvat enerzijds het standaard onderhoudsbeheer (in dit rapport verder beheer genoemd) om sloten open te houden en verlanding te voorkomen, en anderzijds het peilbeheer van het waterpeil in de sloten, om het land te ontwateren én broeikasgasemissies te beperken en weersextremen op te vangen.

Om dit te onderzoeken is eerst een verkenningsfase uitgevoerd (2023) om de onderzoeksvragen aan te scherpen, om duidelijk te krijgen welke veenweidegebieden relevant zijn en om de bestaande kennis samen te brengen. Van 2024 tot en met 2026 voeren we het onderzoek uit.

We onderscheiden binnen VeeST 3 werkpakketten:

1. Brede eenmalige inventarisatie van een groot aantal veenweidesloten (WP1);
2. Experimenten waarin regulier beheer wordt vergeleken met extensief beheer (WP2);
3. Verankering in de praktijk door samen met de praktijk te leren, door bredere bewustwording en door kennisdeling (WP3).

Over de voortgang van VeeST is in januari 2026 een uitgebreide [tussenrapportage](#) opgesteld. In dit memo gaan we niet inhoudelijk in op de resultaten. We verwijzen hiervoor naar de (samenvatting van) de tussenrapportage.

We beperken ons in dit memo tot de managementmatige aspecten rond VeeST. Daarbij gaan we eerst in op de voortgang van de uitvoering, geven een overzicht van de financiële stand van zaken, en blikken vooruit.

Voortgang uitvoering

Na de verkenningsfase (2023) is in 2024 voortvarend begonnen met opzet en uitvoering. De experimenten zijn iets (1 tot 2 maanden) later dan gepland gestart door het natte voorjaar van 2024. Het late groeiseizoen leidde er ook toe dat in 2024 voor WP1 minder data opgehaald kon worden dan gepland. In de voorgaande voortgangsrapportage is hier al over bericht.

De beperktere inspanning in 2024 op WP1 heeft ertoe geleid dat in 2025 een zwaardere inspanning is geleverd. Inmiddels zijn (vrijwel) alle data in WP1 opgehaald. Van de onderzoekslaboratoria moeten we de water-, slib- en bodemdata nog ontvangen. Alle data en informatie (meer dan 600 variabelen met locatie van de sloot) die tot nu toe is verzameld is gecontroleerd, geüniformeerd en vastgelegd in een database. Er is een begin gemaakt met de analyse.

Een andere consequentie van het natte voorjaar van 2024 is dat de uitvoering van de experimenten in WP2 vertraging opliep. Dit zou in de originele planning hebben geleid tot een forse beperking van de periode waarover we een effect van aangepast beheer konden vaststellen. Om toch voldoende en een goed onderbouwd effect te kunnen meten, is de aanpak iets veranderd. In 2025 heeft een iets beperktere inventarisatie plaatsgevonden en wordt in 2026 de volledige inventarisatie van 2024 herhaald. Zo zijn we wel in staat om voldoende data (zelfs meer dan oorspronkelijk gepland) op te halen. Het is wel nodig om de looptijd van het project met een half jaar te verlengen, tot 31 december 2026. De veranderde aanpak leidt ertoe dat we nog intensiever data op kunnen halen dan oorspronkelijk gepland. Een uitgebreide toelichting hierop is al in het voorjaar van 2025 besproken en inhoudelijk akkoord bevonden door de begeleiders vanuit de financiers LVVN en Stowa. Er dient nog wel een formeel verzoek voor wijziging van de looptijd te worden bevestigd.

Verzoek tot wijziging looptijd VeeST

De huidige beschikking van LVVN en bevestiging financiële bijdrage van Stowa kennen verschillende eindtermijnen, zie hiervoor onderstaande tabel.

Financier	Einddatum werkzaamheden	Datum eindrapportage
LVVN	31 december 2026	31 maart 2027
Stowa	Niet specifiek benoemd	Eindproduct uiterlijk medio 2026 opleveren

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat met oog op de gehanteerde planning van 31 december 2026 en eindrapportage uiterlijk in het eerste kwartaal van 2027, een wijziging van de voorwaarden van de financiële bijdrage van Stowa noodzakelijk is.

Financiële resultaten

Geen financiële gegevens openbaar beschikbaar.

Vooruitblik

In 2026 wordt het project volledig afgerond. Dit betekent dat in WP2 nog veel data worden opgehaald en op basis van de gecombineerde data van WP1 en WP2 een totaalanalyse wordt opgesteld en verwerkt in de eindrapportage en ondersteunende producten, zoals een beslisboom voor de praktijk. In het vierde kwartaal van 2026 wordt een symposium georganiseerd waarin we met de doelgroepen in gesprek gaan over onze bevindingen.

We hopen eveneens in 2026 mogelijkheden te realiseren om onze kennisbasis verder te versterken en de doorwerking van onze resultaten in de praktijk zo goed mogelijk te krijgen, bijvoorbeeld door bij te dragen aan de ontwikkeling van een ANB-pilot en ook door een plan te ontwikkelen voor de inhoudelijke verdieping van onze kennis over de veenweidesloot. We zullen hiertoe een of meerdere projectplannen opstellen, zoveel mogelijk in samenwerking met de praktijk van waterschappen en agrariërs.